

Des de la setmana passada, el Banc Sabadell és el nou propietari de la CAM. Una política d'expansió incontrolada, l'exposició al sector immobiliari, la interferència política i el desgavell de gestió d'aquests darrers anys han enterrat 134 anys d'història. Diego de Ramón (Múrcia, 1953) és l'advocat que ha obert les portes perquè l'equip directiu de la Caja de Ahorros del Mediterráneo comparega davant l'Audiència Nacional espanyola.

Per què us va decidir a presentar una querrela a l'Audiència Nacional espanyola contra l'ex-directora de la CAM, María Dolores Amorós, per un suposat delictes societari, d'estafa i de falsedat documental?

—Jo no sóc client de l'entitat, però en tenia raons que anaven més enllà de l'estricta interès personal. Les meues sospites no vénen d'ara, sinó que es remunten a l'any 2007, quan ja vaig detectar que hi havia una connexió molt forta entre responsables polítics i responsables financers. Hi havia crèdits de 100, 200 i 300 milions d'euros que no tenien cap més explicació sinó alguna mena de prebenda política. És clar, dir 300 milions d'euros pot semblar intranscendent, però si es pensa bé, això significa 50.000 milions de pessetes. No podia ser que es donaren a dojo crèdits a Polaris World o Terra Mítica a l'hora que s'obrien negocis a Cancún o Miami. Totes les caixes del país tenien dificultats de sobreexposició al sector immobiliari, però a la CAM calia afegir-hi la intromissió dels polítics. Com s'explica, si no, que a Polaris World, per exemple, li donaren un crèdit sindicat per 1.000 milions d'euros entre Bancaixa, CAM i Banc de València? No podia ser que els presidents de les caixes foren triats pel president del govern autonòmic! Era un vincle que duia les caixes cap al suïcidi. Com pot ser que el cap dels serveis jurídics del Banc de València fora el germà del president murcià, Ramón Luis Valcárcel i que aquest tinguera familiars a l'obra social de la CAM?

I hi ha més dades per a la indignació: el Banc de València, abans de ser intervingut, va concedir quasi 260 milions d'euros sense garantia o cobertura hipotecària. La CAM, abans de ser

“Vull que polítics i directius de les caixes segueixin al banc dels acusats”

intervinguda, va concedir un crèdit a la Generalitat Valenciana de 200 milions d'euros, amb el vist-i-plau de l'Institut Valencià de Finances.

—**Però si la responsabilitat és dels polítics, per què la vostra querrela va contra l'equip directiu de la CAM?**

—Considere que en tot aquest afer hi ha diversos nivells de responsabilitat: en primer lloc, els directius des de dins les caixes; en segon lloc, els polítics o persones amb vinculacions polítiques que formen part del consells d'administració de les caixes; en tercer lloc, les comunitats autònomes de València i Múrcia, que tenen assumides competències de supervisió i que, consegüentment, haurien d'haver examinat i sancionat les operacions riscoses; i finalment hi ha responsabilitat del Banc d'Espanya.

Jo m'he personat a l'Audiència Nacional perquè la situació que s'hi ha creat és intolerable. No pot ser que en un estat de dret com el que hi ha a Espanya, amb 96.000 guàrdies civils, 68.000 policies nacionals, més de 3.500 fiscals, més de 4.000 advocats de l'estat, el Banc d'Espanya, la CNMV... tots els ressorts de control hagen fallat. Són organismes de l'estat, amb recursos, personal... i era a ells que els corresponia de fer una

tasca que no han fet. Per què ningú no ha denunciat aquests fets? Hi ha hagut deixament en cadena a tot l'aparell de l'estat.

—**A la querrela us representeu a vós mateix o a més particulars?**

—Només em represente a mi mateix. El meu objectiu és deixar al descobert l'engranatge polític que hi ha darrere de tot això que ha passat. No pot ser que en una crisi tan greu com aquesta, els únics que paguen siguin les famílies, amb tot de desnonaments, atropellaments i abusos. Cal distingir entre víctimes i botxins. Això que ha passat a Europa és molt greu i només Islàndia ha estat capaç de fer seure un president al banc dels acusats pel desgavell financer. A Espanya seria impensable. Jo pretenc que polítics i directius segueixin al banc dels acusats i diguen per què van donar milers de milions d'euros a projectes que no tenien les garanties necessàries. Per què hi ha tràfic d'influències del més alt nivell i no diem res? Crec que hauríem de prendre nota d'això que han fet a Islàndia, on han jutjat el president perquè consideraven que havia actuat negligentment en el col·lapse bancari.

—**Heu demanat que s'investiguin les entitats taxadores pels seus dictàmens. Quan s'han hagut de defensar, consells d'administració i direc-**

tius s'han emparat en el fet que totes les prospectives apuntaven a una revaloració de terrenys i habitatges. Fins a quin punt es pot perseguir això legalment?

—Les empreses immobiliàries que requerien crèdit acudien de primer als bancs, però com que aquests són empreses privades exigien garanties complementàries, que no demanaven les caixes d'estalvis. Per què els consells d'administració, on hi havia representants dels polítics, toleraven operacions d'aquesta mena? Per què la CAM tenia 21 societats en paradisos fiscals? Quan la CAM va donar 300 milions en crèdits a una empresa immobiliària de Mèxic, d'on van eixir els diners: dels dipòsits i comptes corrents que la CAM tenia a l'estat espanyol o de les societats participades que tenia a Gran Caiman? A banda, cal investigar l'oficina que la CAM va obrir a Miami, per a saber exactament a què es dedicava, quants crèdits i operacions va fer, quantes societats interposades tenia... Tot plegat apunta cap a una xarxa de persones físiques i societats interposades que responien, en última instància, a uns determinats interessos polítics. Tampoc no pot ser que alguns crèdits en condicions preferents o remuneracions exorbitants no passaren pel consell d'administració. Ni que hi haguera directius que s'assignaren una renda vitalícia de cinc milions d'euros mensuals *in saecula saeculorum*. Això és immoral.

—**La querella és contra la directora general, María Dolores Amorós, i contra les persones que hagueren pogut tenir responsabilitats en el "menyscapse financer" de l'entitat, amb "pèrdues ocultes per 4.597 milions d'euros". L'Audiència Nacional espanyola l'ha admesa a tràmit. Quin recorregut farà, d'ara endavant?**

—La querella ha estat admesa a tràmit amb dos informes del fiscal anticorrupció i de delinqüència organitzada. La causa no és contra una sola persona, perquè és obvi que el desgavell intern de l'entitat és responsabilitat de tot un equip. I si tot un equip s'ha atrevit a fer això que han fet és perquè tenien el consentiment tàcit i silenciós dels polítics presents als consells d'administració. El re-

sultat era que hi havia una mena de conxorxa de la qual tothom es beneficiava. Crec que abans no s'acabe el gener tindrem notícies de l'Audiència Nacional.

També he demanat una auditoria de l'obra social a València i Múrcia per a saber si els diners es destinaven a activitats amb finalitats socials. No em sembla gaire congruent que l'obra social subvencionara les festes de moros i cristians o el soterrament de la sardina a Múrcia, que són activitats que tenen unes finalitats socials més que discutibles. Els diners de l'obra social havien de ser per a gent gran, discapacitats, gent amb pocs recursos...

—**Una de les suposades irregularitats que assenyalau és el repartiment de 71 milions d'euros en crèdits en condicions avantatjoses per a set consellers, i 18 milions d'euros més, els últims quatre anys, en concepte de retribucions. Quin marge legal hi ha perquè de tot això pugua derivar-se un delictes?**

—Aquests crèdits requerien el vist-i-plau del consell d'administració i de l'assemblea general, però és ben cert

“Hauríem de prendre nota d'allò que van fer a Islàndia”

que molts d'aquests abusos no passaven els filtres que, protocol·lariament, havien de passar. Si el consell d'administració no en tenia notícia, l'únic que n'acabava estant a l'aguait era l'equip directiu.

—**Tant des de la caixa com des de més llocs, s'argumenta que aquesta classe de favors eren habituals en quasi totes les entitats...**

—Que siga habitual no vol dir que entre dins la legalitat. La legalitat és l'equilibri entre allò que és just i allò que és injust. I crec que atorgar-se eixes quantitats no és just quan han situat l'entitat en nombres rojos.

—**Però és complicat que la justícia tinga en compte aquest argument. Això que apunteu és més una qüestió d'ètica que no de justícia.**

—D'ètica i de legalitat. Els balanços de la CAM el 2010 diuen que van guanyar 225 milions d'euros, però en realitat ara sabem que hi havia pèrdues multimilionàries. En eixos desfasaments hi ha molt de marge perquè l'Audiència Nacional investigue a fons i extraga les responsabilitats que corresponen a cadascú.

—**Els governs autonòmics han responsabilitzat el Banc d'Espanya (BE) d'haver causat aquesta situació, per no haver exercit la seua funció de supervisor. Quina opinió us mereixen aquestes crítiques? Hi ha possibilitats d'actuar també judicialment contra el BE?**

BANC DE SABADELL

A l'esquerra, Josep Oliu, president de Banc Sabadell, durant la conferència de premsa on es va explicar la compra de la CAM.

134 anys d'història per un euro

Si dimecres a la vesprada disposàveu d'un euro a la butxaca heu de saber que heu perdut l'oportunitat de fer una inversió enorme. Per aquest preu, un euro, el Banc d'Espanya va decidir d'adjudicar al Banc Sabadell la Caja de Ahorros del Mediterráneo (CAM), la mateixa entitat que fa només dos anys es vantava de ser la quarta caixa més gran de l'estat espanyol, amb presència a tot arreu i una incipient política d'internacionalització. Però això era abans. Avui, la inversió podria haver esdevingut ben ruïnosa, en vista dels nombres rojos que exhibien els seus registres i de la falta de cre-

dibilitat que l'acompanya des que el juliol passat va haver de ser nacionalitzada pel Banc d'Espanya.

El Banc Sabadell no s'ha atrevit a entrar en l'operació fins que no ha tingut les espatlles cobertes. L'entitat que presideix Josep Oliu s'ha quedat l'alacantina quan el Fons de Garantia de Dipòsits (FGD) –que es nodreix de recursos procedents de les entitats financeres– li ha injectat 5.249 milions d'euros amb l'objectiu de contribuir a sanejar els seus comptes. L'operació de rescat és la més important en la història bancària de l'estat espanyol, fins i tot més que la de Banesto.

Així mateix, s'ha dissenyat un esquema de protecció d'actius (EPA) que minimitza l'exposició del Sabadell. D'una cartera de crèdits d'uns 62.000 milions d'euros que té la CAM, se'n protegeixen 24.600. L'EPA dissenyat pel Banc d'Espanya preveu que les pèrdues fins als primers 3.900 milions d'euros es cobresquen amb les provisions existents. De la resta, un 80% anirà a càrrec del FGD i un 20% recaurà sobre el Banc Sabadell. Segons que va assegurar Josep Oliu, president del banc, "és una operació duríssima" on "no es regala res. Requerirà tota la concentració i l'esforç de l'equip directiu durant dos anys". Tot i que hi falta el vist-i-plau procedent de Brussel·les, la compra es farà efectiva cap al mes de març, mentre que la integració hauria de culminar-se abans d'un any.

Sense haver superat totes les fases burocràtiques, la CAM va deixar de ser des de dimecres passat una entitat independent. D'ara endavant passa a ser una franquícia del grup Sabadell, que ja en posseeix unes altres, com ara Herrero, Urquijo, Guipuzcoano o Atlàntic. La intenció del Sabadell és, segons que van manifestar els responsables del banc, mantenir la marca comercial de la CAM.

Si es presenta complexa la integració de l'alacantina dins l'engranatge de la vallesana, encara és més complicat el panorama per als treballadors de l'entitat. El Sabadell va fer pública la intenció de tancar un terç de les 939 oficines que té la CAM (398 de les quals són al País Valencià i 93 al Principat). Els sindicats calculen que

—El BE és una institució de l'estat a la qual caldria demanar també una certa responsabilitat, si bé, com ja he dit, no es tracta del primer responsable. Això que fan els polítics és desviar l'atenció per a llevar-se la responsabilitat.

—Però es podria reclamar també al BE alguna responsabilitat legal?

—Sí, jo he presentat una demanda de responsabilitat patrimonial contra el BE perquè considere que no va garantir adequadament la seguretat jurídica i econòmica dels clients de la

CAM. El BE és una institució prou potent per a detectar que es produïa una bombolla immobiliària i actuar en conseqüència. La seua deixadesa, en el cas de la CAM, ha originat una fallida que ha obligat l'estat a pagar 2.800

milions d'euros, una quantitat que, en un context de crisi com l'actual, atempta contra la seguretat nacional, agreuja la crisi econòmica i representa un escàndol. El BE va pecar de falta de diligència.

“Cal que les persones invisibles, que han contribuït des de l'ombra a afonar les entitats financeres, isquen a la llum”

almenys 900 treballadors podrien resultar afectats per la reestructuració. Les intencions del Sabadell també inclouen la creació d'un nou centre administratiu regional a la zona est i l'aplicació del seu model operatiu a la xarxa de la CAM –amb un 20% més d'eficiència estimada en els serveis a clients.

La nova era en què entra la CAM deixa en l'aire la inversió de milers de petits inversors en les quotes participatives, que han quedat al marge de l'acord de compra i de les quals el Sabadell s'ha desentès. L'entitat vallesana va deixar ben clar dijous –i divendres ho reiterà mitjançant una nota de premsa– que les quotes no tenen cap valor.

Siga com siga, la compra de la CAM per part del Sabadell és un pas de gegant per a aquest banc, que esdevé una entitat sistèmica i es consolida com la cinquena més important de tot l'estat espanyol, darrere del Santander, el BBVA, Bankia i Caixa Bank, a més de convertir-se en una entitat de referència a tot l'arc mediterrani, on tindrà –prèviament al tancament de les que es puguen encavallar– 1.008 oficines. Amb la integració, Sabadell i CAM sumen 166.346 milions en actius, 80.067 milions en dipòsits, 6.858 milions en fons propis i 5 milions de clients (el Sabadell en tenia just la meitat). Amb la CAM incorporada, la quota del Sabadell al mercat espanyol de particulars passarà del 4,3% al 9,3%, mentre que en empreses creixerà del 19,1% al 24%.

—Què se n'hauria de fer, de les quotes participatives de la CAM? [Aquesta entrevista es dugué a terme poc abans de fer-se pública la notícia de la compra de la CAM per part del Banc Sabadell.]

—Tan bon punt es van posar en circulació les quotes participatives vaig demanar a la Comisión Nacional del Mercado de Valores que no accedira a autoritzar-les, perquè considerava que es col·locaven entre gent amb una falta de cultura financera molt important. Jo

dubtava de les quotes des del moment que cap gran institució no havia accedit a comprar-ne. Com que l'eixida a borsa no va ser tan reeixida com ells preveien, van col·locar-les a gent amb poca cultura financera que no sabien quin risc assumien. Vaig demanar també la paralització al Banc d'Espanya, però no em van fer ni cas, perquè la meua lluita era com la de David contra Goliath. Hi havia moltes coses que no eren clares, per molt que digueren les auditories.

—A banda de la CAM, també heu presentat una denúncia administrativa amb relació al Banc de València.

—És una denúncia administrativa amb relació a l'actuació del BE. En vista d'això que ha passat al Banc de València, he reclamat a l'organisme supervisor una investigació més exhaustiva de control i vigilància dels possibles delictes penals comesos pels gestors del banc –i també de la CAM. Vull que s'esclareixi si els responsables d'aquestes dues entitats que han hagut de ser intervingudes pel BE van ocultar dades comptables, van fer favors polítics, van concedir crèdits sense garantia i van cobrar comissions il·lícites. Esclarir tot això és responsabilitat del BE. Cal que les persones invisibles, que han contribuït des de l'ombra a afonar les entitats finances, isquen a la llum. Vull que es faci justícia.

—Us considereu un justicier?

—Ara patirem unes retallades terribles a conseqüència, en part, dels problemes de la caixa. Quina confiança tindran els ciutadans sobre l'estat de dret si l'estat mateix encobreix els culpables d'aquesta situació?

—Membres del consell d'administració del Banc d'Espanya asseguren sentir-se enganyats pel president Olivas. És possible de discernir responsabilitats i culpabilitats?

—Qui disposara d'informació directa i sensible i no la transmetera als altres en té responsabilitat, perquè va encobrir una situació fraudulenta. No pot ser que el Banc de València concedira 250 milions d'euros sense garanties hipotecàries. Tant de descontrol no era tolerable.

Violeta Tena

L'entrellat

Toni Canyís

Tot esperant Godot

Algú creu seriosament que sindicats i patronal pactaran d'aquí a Reis una reforma laboral exprés com els ha demanat Rajoy? Si en dos anys de negociació no se'n van sortir... Tots plegats accepten implícitament que, de reforma laboral, n'hi haurà i saben que serà el nou govern del PP que prendrà la decisió, però no volen quedar fora de joc abans de començar la partida, i res més. També fan temps els sindicats de la funció pública a Catalunya. No es volen comprometre amb les rebaixes dels complements salarials que els proposa Mas, no fos cas que quan Rajoy arribi a la Moncloa escapci els sous de tots els funcionaris i es trobin amb una retallada doble. A més, qui assumiria els sacrificis d'un acord? Qui hauria de tenir més pressa a negociar seria el govern català, que ha d'elaborar uns pressupostos a corre-cuita, però fa l'efecte que ja ho té tot més que decidit. No sembla, doncs, que tinguem davant una negociació real i, de tota manera, qualsevol mesura serà provisional. Si fins i tot l'executiu català ha dit que els pressupostos poden canviar segons les decisions que finalment prengui Rajoy! I Mas encara ha estat prou valent de moure fitxa, perquè la majoria de governs autonòmics del PP esperen que ho faci Rajoy. És el cas del president valencià, Alberto Fabra, que, de moment, s'ha limitat a aplicar el bisturí, i sense fer gaire sang, en comptes de les tisores. També és veritat que si no pots excusar-te en la gestió anterior d'un govern d'un altre partit, val més esperar-te que et dictin els sacrificis de més amunt. Perquè ni Fabra ni Mas no podran recórrer a una decisió tan audaç com la de la presidenta manxega De Cospedal d'eliminar la gratuïtat total dels llibres de text dels escolars. Mai no n'han tingut l'opció.

Periodista